

VENTA
30 exemplars 1 pesseta

Un número solt
5 cèntims

SUSCRIPCIO
ESPAÑA
Un trimestre 1 pesseta

EXTRAÑO
Un trimestre 2 pessetas

PERIÒDICH POLITICH VERMELL

LA AGONIA DEL GANDUL

De cansat de no fer res
en la política tasca
després d' haver molt promes,
al gandul de tot progrés
me li ha vingut forta basca.

Y el doctor Anton Panarra,
que es lo qui 'l té d' heredar,
pel malalt no s' encaparra,
y diu ab tota la barra
que ja 'l poden enterrar.

TOT INUTIL

La Exposició universal, a pesar de que ja comença a semblar que estigui llesta, ha entrat en un període de calma que, per més que tothom ho preveya menys los interessats, no deixa de ser un condol.

Després dels espectacles de las vigílies de Sant Pere y de Sant Juan, en que la concurrència fou incalculable y las entradas casi sortiren calculadas, allò ha quedat en més que relativa quietut, y si no s'animan aviat semblaran aquells camps lo desert de Barcelona.

A fi d'evitar tal desastre s'han convocat algunas reunions y fet alguns treballs, que podrien donar bons resultats... si l'orgull y la intemperancia dels cap-padres exposicionistas no vingues a malograr tot lo que no sigui fruit exclusiu del seu caire, per més bo que hagués d'esser.

Numerosa concurrència convocada en lo circol de la Unió Mercantil acordà, després de ben estudiar l'assumpte, proposar al Consell general de la Exposició mètodes adequats a cridar concurrència a Barcelona, si no vol que l' més comertid ridícul coroní l' certamen riustaulelístia.

En primer lloch s' aconsella que s' procurin obtindre de las empreses de ferrocarrils y de carreras marítimes rebaixas notables de preus en los viatges y que respecte al hospedatge s' cuidifl de que no sian los forasters indignament explotats, com a alguns ha succehit.

Luego s' recomana la celebració de grans festes de caràcter veraderament popular, iluminacions, certaments de tota mena, cabalgates, festes marítimes, y en fi, tot lo que pugja cridar la atenció de forasters y extrangers, atesos los grans medis que té Barcelona pera lograr aqest fi.

Y finalment donar certes garantías d' entrada a la Exposició, com rebalta de preus segons lo número d' entradas que s' prengui, despatxar abonos de familia, entradas per carruatges y destinar un diumentje cada mes a mitj preu de obra, pera que pogués aprofitarlo la classe obrera.

Tot això no deixaria de ser oportú, y tal vegada allà en los mesos de Setembre y Octubre Barcelona podria semblar de totes vegades una ciutat en que s' hi exhibeix una veraderada Exposició Universal. Mes ja ho havèm dit: los mangonejadors de la Exposició ja han fet la seva; ja han manejat milions y més milions en tarugos y festes oficials; ja ha passat la seva en donarse certs fums d' importancia; ja han guanyat, a forsa de doblegar la espinada, los honors que en forma de titols nobiliaris s' espera que aviat publiqui la Gaceta de Madrid; y ja poden descansar de las fatigas, mirant per demunt de la espalla a qui s' atreveixi a ferlos indicacions que son talent no hagi pogut ó volgut preveure.

Y ab tot y que la Exposició ha resultat molt més gran y notable de lo que s' podia creure atés lo concert de desacerts que l' han precedida, estarà destinada a portar vida raquitica y mort deshonrosa, porque los amos d' ella ja han tocat los resultats més principals que s' proposaren obtindre al projectaria.

LO PARTIT MILITAR

En aquesta terra en que sempre governa més una espasa que set plumas, no podia per menos de provocar grandíssim xafarranjo lo de las reformas militars, per quant tot lo que interessa al art de la forsa es considerat com de preferència, y tot aquell que porta xarrasco té més fums de majestat al cos que tots plegats los quatre reys de las cartas.

L' exercit, de certa graduació en amunt, apenas fa res y cobra molt, prenent tantas més desproporcionadas proporcions aquest abús, ja acceptat com us, quan més elevada va sent la gerarquia militar de la persona objecte de tals preferencias.

Per aquest sistema sembla que los governs se hagin proposat que "ls generals, per ballaria grassa, siguin sempre adictes a las situacions que tan espléndidament recompensen sos escassos treballs.

L' exercit, de certa graduació en avall, tra-

balla més y cobra molt menos que los anteriors y sembla que alguns oficials de cap d' ala, creyentes en condicions d' enlhiarse molt de pressa y veient que aixó no es possible en circumstancias regulars, tiran, pensan ó provan de tirar pel camí més curt que tan bons resultats ha donat a casi tots los seus més superiors, y las paraulas indisciplina, sublevament, revolució s' atzegan fatídicas entre xichs y grossos dels que viuen del art de matar.

Alguns sublevaments parcials, varias intentonas de revolució y certa maror interna en lo exercit escaman als satisfets, y algun d' ells, de més bons sentiments ó més espavilat, comença a cridar ¡Reformas! en sentit de millorar al que està pitior, pera poguer aixis evitar que, prenent peu lo mal, un dia se n' anés tot plegat al botavant lo que més se tracta de sostenir.

Y naix insensiblement una especie de partit de las reformas militars.

Mes ¡ay! los privilegiats a tot arreu son lo mateix: intolerants y orgullosos; y certament que no es lo portar espasa la condició més a propòsit pera creure que podian faltar tan defectuosas condicions als privilegiats del exercit. Los generals s' han fet contraris de las reformas generalment. Salvo algunas excepcions, los excelentíssims ab espasa no volen reformas. Ells ja s' troban be tal com están, y l' demés son trons.

Se tracta de tirar endevant las reformas militars, y ja s' ha arribat al extrém de parlarse de que s' anava a formar un partit nou pera oposarshi: lo partit dels generals.

La madexa s' va enredant que es un gust, y per cert que molts y molts som los que no temim cap ganansa de desembarollarla.

¡Y que succeheix! Com en tota idea repressiva no hi falta may tampoch la seva part d' expansió en l' element subjugat, ara ja s' comensa a dir que no serà un sol lo partit militar, sino que serán dos, puig al partit dels generals s' oposara lo partit dels coronels, capitaneiant sas oficialitats respectivias.

¡Magnífich! No ns falta altra calamitat als espanyols que la formació d' un parell més de partits únics y exclusivament militars. ¡Embolica que fa fort!

Tots los polítics diuhen que ja han passat los temps del militarisme; y no obstant, ab sa conducta donant exagerada importancia a tot lo que prové de militars, negan sas propias afirmacions, y demostran que l' militarisme continúa sent lo perill de tot per ser la forsa lo sosteniment de las actuals institucions, y que aquest mal solís pot desaparèixre quan los poders siguin fidel expressió de la voluntat del poble y no fruyt d' una sublevació afortunada d' un general aventurer.

EXPOSICIÓN DE NASSOS

Ja que ab Nassos, nasamet y grans nasassos, segons crech, lo fiscal no hi té que veure, a la lliura varios nasos vaig a treure, fent una exposició no més de Nassos. Hi ha nasosets, encara que bastant escassos, y nasos que a tothom solen distreure, al veurels tan ganxuts ó tan lliagassos. Hi ha nasassos moltets y molt grossots que venen de la rassa dels nasosits, ab tanta berrulló y de forma tal, que allò, ho dich francament, semblan pebrots. Y un d' aqestes que es lo més fenomenal: es lo nas del nasari Nas Duda.

A. ROSSELL.

D' ESPANYA A AMÉRICA

(Continuació)

Alli varem desembarcar tots los passatgers y equipatges per Montevideo, y a las dotze del mitj dia preniám direcció cap al port.

MONTEVIDEO

Eran prop de las dues de la tarde quan varem arribar al port. Montevideo me va semblar molt bonich mirat desde a bordo, y m' va deixar ganxo de ferli una visita quan pogui.

Alli varem desembarcar tota la carga que portavam, que també va fer quarantena a un altre llaçaret.

Lo dia 3, a la tarde, varem pendre rumbo per Buenos Aires, després de havernos fet conselar a Montevideo perden temps.

MÉS QUARENTENA

Abans de entrar a Buenos Aires nos van fer parar porque no havian passat los deu dies desde la sortida del Brazil.

No hi ha res que mighi més que veure terra y no po-

guer saltarla, si s' considera que feya mes de dos mes que eram al vapor.

Al dia 4 ab bonhom hi va haver gran alarma al vapor. Tota la nit lo mar de la Plata s' havia mogut revolucionant per son llit d' arena com si li haguessen plantat la revolució; no sé si l' nostre capità li girens, ó sí que gran barco de vela s' havia acostat a nosaltres, lo cert es que ab lo pal del vaqueres del barco, van trocar una escala del nostre vapor, y van fer malbe una llansa, y l' barzo va fer a trescepe lo vapor; ab la trompada, veyntes obligat a destinar aquell, pero al cap d' avall ja se'n poca cosa.

Al dia 5 nos van posar una cartella oferintnos lo Govern Nacional Federal de la República Argentina, auxilia y apoyo per lo que vulgoassin baixar per la Inmigració, que nos portaria a novaleses y als equipatges allí abont vulgoassin de la República sense pagar ni un centimo, que los buscaria col·locació si no la voliam buscar nosaltres, que los donaria menjat y casa durant cinch dies després que los considerem com a locals patriotas, y que proclamaria per nosaltres a la companyia de navegació lo trajecte nos haguessin tractat malament, y finalment que no ns fiessem de ningú que ns parlés de inmigració, sino del Poder Federal que volia protejer la Inmigració noble y honrada.

La Inmigració me la havia mirada ab reserva tot lo viatge, y estava disposat a baixar llibre, pero al veure aquell anuaci oficial y veynt d' un govern republicà y federal com jo, a pesar de que al vapor nos m' enganayaria, vaig creure que la inmigració no m' enganayaria, y vaig apuntarme per la Inmigració seguint lo corrent general.

LA PERIPLOJA AL BARBAJO

Lo dia 5 a la tarde varem entrar al port de Buenos Aires per atracar a terra a la part de la Boca del Riachuelo. Mentra van baixar la mateixa tarde, lo de la Inmigració s' atrengí baixar al dia següent al dematí. ¡Quino sigat! Deixar aquell vapor abont hi havíem pagat 33 dies, ab losin anys serian los de Cristó, y que nos havien pareseut 33 egires; aquell vapor que ns havia donat un tracte tan especial y tanta comoditat, aquell vapor que, segons los dependents de la casa congnatarie, no més estava 18 dies a lo trajecte, y segons l' anuaci s' atrengí ocupar solament 10 dies, y que en la practica y convencencias de la empresa ns havíem estat 33, tocantnos lo gracia de Deus ab las sevas comoditats.

La següent copla que se varem endossar, los donarà una idea de lo contentíssims que ns varem quedar, y de las ganyemias que ns van quedar: a tots los catalans de tercera de tornarsi.

Si may m'ex tornó d' America jo juró per l' meu honor, que no tornaré a tercer, y menjós a n' aquest vapor.

Naturalment si la companyia italiana, que es la que té més fama de dolencia, que dubto que ho sigui tant com la francesa, tracta malament, en cambi la i veynt un divuyt dies, que no costan tan de passar com trenta tres. Hi ha també la companyia espanyola, y ho sé per una catalans que hi varen vindre, que tracta regularment, y emples molta més dies en lo viatge.

Una cosa buena torna l' Bears. Lo poch balanceig del vapor. Es lo únich que poch alabarli. Y comen que ho faig ab gust.

De totas maneras no deixaria de recomenar als que m' vulguin creure, que no vinguin ab la companyia francesa, y si pot ser que fassin un esforç per vindre de segona.

Ara qui m' vulgui creure que m' cregui. Si venen ja jurado voste mateixos.

En quant al mar no se fassi por. L' animo ho fa tot.

Buenos Aires

Buenos Aires es una ciutat molt gran y molt industriosa, que creix com los carabassers, com se sol dir. Es la ciutat Federal de la República Argentina. Los seus carrers son recets tots y molt llargs, ab istra del cosonachs de Barcelona, pero no son tan amples ni tan boniches. Alguns arriban a passar del número dos mil la numeració de casas. Aquestas son en sa primera majoria baixas, sent pocas las que tenen primer pla, y no recordo haverne vist cap que n' passí. La gent, en general, son amables y acívia, y en sa majoria son europeos, abundantshi molt los italians. Lo port es molt concorregut per embarcaciones de totas las banderes, lo qual es molt més gran que Barcelona, degut tal vegada a la poca alçada de las casas. Los periódichs que hi han, son molts y molt més grans que los d' Espanya, tenint representació en la premsa, periódichs de totas las nacionalitats, particularment de las de la rassa italiana. Lo que hi falta es gent pera treballar.

LA INMIGRACIÓ

Me dit ja lo que la inmigració no havia promés. Ara m' falta dir lo que ns va cumplir.

Com he dit, varem desembarcar lo dia 6. Deçats dies de haver veient los empleats de la aduana los nostres equipatges, entra a que de sa manera lliègrera y ab molta amabilitat, van vindre Jos d' espavilats, abont varem carregar los equipatges, y després nosaltres varem pujar al transuy ó tranvia, y ns varem portar al hotel de la inmigració. Allí varem descarregar los equipatges dels carros y l' varem entrar dins, y com pluvia moltíssim, nos varem posar com a xops. A las deu nos varem donar un diuar un poch millior que al vapor, pero ab més llimpessa y comoditat, ja que nos havíem menjat ben assentats a la taula. Després passavam lo plat per una caldera d' aygua calenta y ja estava refent. A las 4 de la tarde se tornava a menjat, y al dematí café y bon profit. Lo lit era una prestades de fusta, abont hi dormia perfectament los que s' portaven vares moltes y fe que ne, ab las fustas solas, no se si dormíam totes.

Desde las 8 del dematí a las 8 de la nit, un podia entrar y sortir com vulgues; fora de aquestas hores se tançavan las portas, y qui no hi es no hi es contact.

De la inmigració se n' pot sortir sempre que s' vulgui sense donar explicacions. No hi ha cap trava.

L' amich que va vindre ab mi, un altre company y jo, varem demanar per anar al casino, y ns varem dir que fins al endemà a las set de la nit no es marxaria, pero mes tart, ab molta amabilitat varem tornarshi, de mantenulo per favor que ns despatxassin aquell mateix dia, prestantje que hi teníam amicha y que ns esperas.

tas, y 'ls empleats ab molta amabilitat nos varen complaure, y d'uns hores més tard, després de haver-nos nòs mateixos carregats l'equipatge a un carro de la immigració que nos va portar a la estació central, y de haver-nos descarregat del carro y posat al vagó, nos entregavan un billetet y l' passe, y l' tren marxava poch moments després.

Aprengué, empleats de la restauració borbònica. A nosaltres que 'ns portaven de balde, nos escoltaven y 'ns ajudaven, tractant-nos ab amabilitat, mentre que resultava fins que vos porten diners, tracten malament al públich que os paga, al pobre que os mente. Quanta diferència hi ha de la organizació republicana a la monàrquica! La instrucció y la educació son las principals bases de la República y no 'l' desordre com vosaltres dieheu.

En una paraula. La immigració es molt bona, particularment pe l' que ha de trasladarse, perquè c' escolva un grapat de pesetas, y no ha de tenir cap mal cap. Sense cap empaig, y ab la seguretat que no ho han de agredir los que vinguin y 'm creguin, los consellers que se acollissen a la immigració, que ab tanta generositat interessen als estrangers, lo Poder Ejecutivo Federal de la República Argentina.

A. Pla y F.

(Següent)

CARTAS DE FORA

Porrera 2 Juliol 1888.

Molt senyor meu: Fa tres ó quatre setmanas morí en aquest poble l' antic liberal i lliurepensador J. B. Domenech, fent-sellí enterró civil per rabia dels ensotanats, complint la voluntat del difunt.

Y fa pochos dias va fer-se un altre enterró que, encara que no fos civil, donà més que sentir als capelluts que qualsevol altre de civilitat.

Es lo cas que anavan tots los corbs del poble y varios dels poblets veuhins al citat enterró, que també anava ab música. Y vet aquí que al tornar del cementiri un de la família del difunt demanà que 's toqués La Marsellesa, y 'ls músichs se posaren a tocarla. Sentir aixó los del gori-gori y dispersarse com un remat d' ovelles perseguidas pel llop, tot fou hu.

Lo rector de Torroja, home fogós, se n' anà dret als músichs, y 'ls cridà que pareessin que alló eran blasfèmias, y 'l rector de Porrera publicaba mitj sumiquejant que fessin lo favor de no tocar alló.

Lo músich major respongué:

—Qui paga mana, y qui paga ha demanat la Marsellesa. Apa, noys, digué al músichs, vinga Marsellesa y fora.

Y continuà La Marsellesa fins dintre 'l poble, y 'ls corbs no tingueren més remey per no sentir aquella tocata, que sembla 'ls molesta més que la llum eléctrica als mussols, que deixar la comitiva y anarse a encauhar a la iglesia.

Fins a un altre. Disposi de son servidor
E. M.

Malgrat 2 Juliol 1888.

Los marinos de aquesta vila tractaren de fer una gran festa per Sant Pere, pero molt relligiosa, y comensaren ja 'l dissapte fent completas a la iglesia, y acabat sortiren ab los músichs per fer una passada per tota la vila, y com no tenian permis del alcalde, per no demanarne, sortí de la iglesia, rompé 'ls músichs y presentarse l' agutzil y ferlos plegar tot fou hu; y un tal Sr. Garriga, burgés católich, junt ab los músichs y algun marino, prengueren retirada fins a Sant Pere y allí tractaren de ballar, y tan bon punt comensaren tornà a presentarse lo agutzil fentlos hi fer segona retirada; pero allavors lo senyor burgés católich, feu un dels seus discursos fets a la seva moda, dihent: «Ja veheu que 'ns fan plegar per segona vegada; pero demà farém una professó ben lluhida, y pesi a qui pesi,» y tal fet, tal dit. L' endema, dia de Sant Pere, surtí la professó sense demanar permis ni donar coneixement a l' alcalde, pero al sortir de la iglesia se trobaren ab dos agutzils per ordre del alcalde feren pendre retirada per dos ó tres vegadas als professionaris; pero jah, fillets del Andreu! se n' adonà 'l Sr. Garriga dels agutzils, surtí d' entre mitj del rem encarant-se ab elis dihentlos que la professó 's faria a despit de la autoritat, y no volgueren obehir las varas de justicia allavors se li presentà un cabo ab dos individus de la Guardia civil, dihentli: «Vosté queda pres per no volguer acatar la autoritat,» y ell respongué que res tenia que veure l' autoritat ab cap acte relligios per quan hi ha un article de la Constitució del 69 que 'ls concedeix lo que anavan a fer, y que tinguessin cuydado a pendre, per quan los podria resultar mal, eh que sabí lo

nostre bon carcatólich; y al quedar pres demanà testimonis; pero ab uns bufaets, que feva escupir de fastich al veure 'l seu bigoti tan ple de brumera, que tal vegada era aygua beneyta, jcom que 's tant devot!... Un altra cosa me descuidava: al moment de quedar pres manà que 's fes la professó a despit de tothom, com se feu; pero prengueren los noms de qui hi anava.

De modo que si aquesta passa, que destitueixin todas las autoritats y campí qui pugua, y tots cridarém ¡viva Sant Felip piados! per haber fet tan grttan descubrimt.

Si aquest fet tant aquin color se deixa veure la cua, ja li diré de quin color es.

Mani y disposi de son afectisim amich

ESTA CORRS.

Vilanova y Geltrú 3 Juliol de 1888.

Apreciat amich: Tenim en aquesta vila, alia a marins, instalada en lo café del Jaume de la Torre, una societat cooperativa que vol passar per socialista, anomenada Los Pescadores.

Donchs be, aquestos socialistas de la creosta de baix, van admeure que 's posés la bandera grossa de Sant Pere al seu balcó, y que 'l dia del citat Sant l' anessin a buscar en professó una comitiva sortida de la iglesia de Santa Maria del Mar, comitiva que tot just reüní un parell de dotzenas beatos mascles y ser ó vuit capellans ab lo gech nou (s) casulla, anant a la platja a buscar aqueixa banderrossa de ca 'ls socialistas católichs cooperatius.

En lloch de socialistas valdria més que 's diguessin papantans, pug ja no més los falta que vagin cada dia a missa y tot sovint a confessar, que Sant Pere ja 's cuydará de pescar per tots ells, que per llusos y llobarros no 'ls falta res, y a la hora de la mort los obrirà 'l torrellat del cel y en vida 'ls deixarà dormir ab la llana del matallés que portan al cistellí, amen.

Disposi de son amich

X X

¡QUE DIRÁN!

Per qué ma lira potest al veig, que condemnades tristes y esclavizadas las donas sempre estóm; perqué ma llitira pensa no ha de dir ab presensa la vil columna impresa a nostre pensament!

Perqué 'l clericalisme detura nostros llavis, y ofega los agravis que 'ns fa continuamente, ab la ferma dogalita que 'ns té esclavizadas de nostre condonadas las qu' abrañó, ab foras lo llitira-pensament; y ¡arabé pot deturar-nos! aixó pot fer que sempre teneim de nostra vida, lo públich que duram!

No, está en es invocació, per ara ja son moltras las que dihém: al home ¡avent! y sempre ¡avent!

SOLERAT GUSTAVO.

Lo nostre papà de Roma Lleó n.º 13 acaba de publicar una enciclica sobre la libertat, classificant-la en falsa y en verdadera.

No cal dir que la falsa será la que proclama 'l liberalisme modern, y la verdadera la que proclama la Iglesia católica.

Esperém coneixre tot lo document per posarne algun trosset en soifa.

Y algun posser en caritatúra.

Que fruyt per tot deurá haver-hi en aquesta vinya del Senyor.

Y que si no fos per mor del fiscal hi faríam a bon segur abundantissima collita.

EP

Ja s' ha salvat la patria. Lo Tribunal Suprem de la Guerra ha aprobat la conducta d' en Martinez Campos en la qüestió del sant y senya.

Los carrolers de Sagunto poden seguir tranquils donant benelit fruyt de monarquisme.

EP

Lo Govern fa extremitats y 'l futur partit dels generals 'ls genyotsos de veure que la oficialitat del exercit espanyol pensa regalar per subscripció una espasa d' honor al general Casola.

Entre espasas corre 'l joch? Donchs com més trunfo entre ells millor. No sentirem sino que no s' arribi a contar tantos.

EP

En Cánovas vindrá aquest estiu aquí a Barcelona a fer propaganda per son partit predicant lo proteccionisme.

Entenguinthe be: proteccionisme... pel seu partit.

La cosa no pot estar més clara. Y qui altra cosa pretingui veure será un solemne talós.

o

Ja estich veient alguns fabricants cridant protecció fins a escanyarse, y volent fer entendre al obrers que sols pel proteccionisme se poden acabar los mals.

Convinguts. No es sino que la protecció que necessitan los obrers es del tot en tot diferenta de la que volen los fabricants.

Aquestos volen poder vendre ben car y pagar poch jornal pera ells guanyar molt, y la obrers pretenen que qui no treballi no pugua ser amo de res.

No hi ha més que aquesta petita diferència en lo proteccionisme d' uns y altres.

EP

A Andalucía un pagano untava las escalas de sabó quan sabia que tenían d' anar-hi a cobrar la contribució que pagava.

Y 'ls cobradors, després de varias relliscadas, anaren escalas avall esclabrant-se d' alló més. Proposo al untador pagano per diputat.

Allí posaria sabó a las lleys, y al primer moviment... de nasos.

Fors la unica manera de que la feyna dels diputats no s'arris del Congrés.

Y 'ns podríem estalviar la pluja de contribucions y pedregadas d' impostos que constitueixen las sevas feynas.

EP

Després d' haverse cremat lo globo captiu, y mentres se 'n construeix un altre, s' aixeca de tant en tant dintre la Exposició un globo lliure.

Me fa l' efecte de la Espanya. Cansada de veures captiva, un dia 's cremarà, y s' aixecarà lliure.

EP

Ja estan llistos a las Corts los presupuestos. Vamos, que ja 'ns han discutit.

Y aprobat, com sempre, entre la indiferencia de casi tots diputats.

Es natural. A qué vindria 'l pèndreshi interés, si ja se sab que sempre la majoria té de dir amen a lo que 'l Govern indica, mana ó demana!

Las economías no las busquin allí. Es lo país qui té de ferlas. Pero agefent lo manéx de las xurrias del Estat.

EP

En las festas que 's proposan al Consell general de la Exposició per' atraure visitants a Barcelona, figura la solemne inauguració del monument a Clave, y una cabalgata alegórica al gran fundador del coros catalans.

Ja era hora de que en mitj de las nulitats Guell, Lopez, Aribau y altres a qui 'ns aixecan tontos monuments destinats prompte a desaparèixer aixis que 'l rebajament del carácter catalá no estigui tan pronunciat, hi hagi qui 's recordi del gran Clave, tipo inmortal en Catalunya.

Mes ja veurán com per aquesta mateixa rahó, per ser en Clavé qui es, es a dir, qui fou, los entaguradors de Barcelona primer se deixan pensar una regadora a la cúa que iniciar ó aceptar solemnes festas en honor del gran músich poeta catalá.

En algo tenen de diferenciarse nostros petits grans homes del qui tingué una inspiració verdaderament gran.

EP

D' ensà que en Moret torna a ser ministre de la Governació, ja han tornat a pendres precaucions militars.

Vamos, ja tornarem a tindre divertiment en allò dels fills de las conspiracions.

Y en descubrir conspiracions que ni Cristo las haurà somiadas.

Ja sabem que en Moret es un ministre model.

Ja fora hora de que 's treguessin del monument a Guèll tot aquell aixam de coronas secas de florir, servibles no més que pel estofat de la gloria del que no ha tingut més mèrit que 's diners aglomerats ab lo subor dels altres.

Ja que s' ha fet la simplesa del monument, evites lo ridícul de las coronas.

Los empresarios de teatros han pretingut declarar-se en huelga perquè, en la Exposició, de nt les feyan la competencia.

No tinch res que dirhi en pro ni en contra. Me basta ab fer constar que molts que anatemisen las huelgas dels treballadors, ells també s' hi aferran quan aixís creuben que poden defensar sos interessos.

Dissapte passar forem invitats a veure 's nansos que s' exhibeixen (més que treballan) en lo Circo Lilliputiense de la Gran Via.

Quatre homes y tres donas forman la cofeció, haventhi un dels primers més menut que lo liberalisme d' en Sagasta y una de las segonas més lleitia que la oratoria d' en Martínez Campos.

Fan passar lo rato distret a qui no tingui altre feyna, y divertixen molt a las criaturas.

L' altre dia va ferse 'l rellevo de la guarnició de Madrid, y ja va alarmarse la coronada vila sentint trompetadas y soroll de caballeria pels carrers, creyant no puchs que havia arribat la gorda.

Aixó prova la confiança que tothom té en lo estable de las actuals institucions.

La Comissió executiva de la Exposició, en los cartells de las festas nocturnas de Sant Joan y Sant Pere, va tindre 'l poch caletre de posar Abonats y expositors... gratis.

No sé en quinas condicions estarán allí 's expositors pera rebre tal mercè; mes los abonats si que es divertit. Pagan cinch duros del abono y després los donan entrada gratis... aixís... com qui 's fa un favor.

Aquesta Comissió executiva sembla que administret a cal Tio Nélo.

Tot lo que fa son bunyols.

SEGUIDILLAS

De penas de cinch duros ne corren pocas, porque 'l govern las tanca dintre sa bossa; Y 'l poble crida que no té una pesena ni una cinquille.

La moda es una cosa, que 's primera dias d' haver sortit tota creuben que n' es bonica; Mes quan la passa, a tothom la ser-raro fent mala falta.

Cada volta que 's miro, tinch confiansa, que serà algun dia la meya ayudada; Si es que no reusa, ni a missa ve, ni dejunas a la quaresma.

Ratas de sagristia, son las boatas, que nit y dia beuen los sentis y santas; Mes a la cua, se 's hi veu la conciencia que n' es molt bruta.

La monja sor Maria, es la priora d' un convent que hi ha fraco de dintre a Roma; Y allí professa... llibertat d' ensenyansa de tota mena.

RODÉ NAPRAY

Dissapte passat, a dos quarts de set de la tarde, passava un combregar pel carrer del Olivo, (Poble Sec), quan se topa ab quatre joves, y un d' ells no s' volgué treure la gorra, fent son cami.

Llavors lo capelló sorti de sota 'l parayguas y embesti al jove aludit exigintli que 's tregués la gorra, escoltant aquest com si sentís ploure, tot fent la seva via.

Enfatismat y ab veu de granota digué llavors lo reverent, gastantli una franquesa com si 's dos haguessin menjat en un mateix plat: —Es a diu, que no te la vols treure!...

Y l' altre 'l mateix que si li digués devot.

Y tingué d' entornarsen lo preberc sota la veja murmurant igual que una rata pinyada quan la cremam.

Pero senyors ensotants, quan apendreu de saber deixar estar tranquils a las personas!

Uns paletas d' Olot volgueren seguir la rancia y tanta costum de fer una funció a Sant Antoni lo dia d' aquest sant, y llogarén un predicayre.

Y veiaquí que 'l baladre místich, en lloch de fer las alabansas del Sant del dia, va enredarse contra las societats obreras, deixant poch menos que fets una lástima als propis paganos de la seva feyna, y motivant luego protestas y comissions dels treballadors pera que 'l baladre los dongués una satisfacció.

¡Ah beneyts del cabal! No acostarse per las iglesias y no os succehirian tals trastorns.

Y ja que aquest any la heu errada, no pagant al predicot estavau en pau.

Podiau ben dir que la feyna que havia fet no era de recibó.

La professó del dia de Sant Pere, a Reus, va resultar una planxa católica, perquè en aquella adelantada ciutat ja ningú está per tals diversiones, y 's professionayres van més discussos que 's campanars per las vinyas.

L' any vinent se pensa ja en suprimir aquest pas llanut de la festa major per falta de concurrencia.

Reus ja se sabe tot ganxet cria sempre 'l castell net.

A la catedral de Santiago de Galicia crian unos gossos (no de la classe de reverents, no, entenen) mastins, que a lo millor acarician las pantorrillas d' algun devot que se 's posa a distancia de confessió.

Vaja, que entre llamps, gossos y predicadors, no guanyará per sustos tothom que tinga 'l mal gust d' entrar en las iglesias.

S' estava dihent missa mossen Ramirez a la iglesia de Daimiel, quan entra un llamp de visita, lo tira per terra, socarrima al escolá, y deixa espantats a tots los feligresos.

Alguns llanuts ne sortirán ab la seva de no posar parayguas a las iglesias.

Pero la Providencia 's tractará de bretóls a copia de llamps.

Fentse un casament a la iglesia de Sant Francesch de Reus, una beata mogué un esbalot y un mossen set escándols perquè un dels acompanyants havia obert la portella d' una garita dels consums místichs, per curiositat de veure com estava l' assiento destinat al perdonapecats.

La saragata arribá a tal extrém, que 'l casayre ja renegava de fer lo casori, y per poch se acaba com la comedia de Falset.

Aquestas calors que comensan a apretar sempre fan sentir sos primers efectes en las casas de Deu.

Per las columnas de molts perfródichs nets de clatell ha corregut aquestos darreders dias la notícia de que en una quiebra d' un convent de Bélgica, figurava en los compes a pagar un de cigarros per valor de 600 franchs.

Y no es poca la gatzara que per aquesta fumada mística han mogut los heretics paperots.

Donchs que, no poden las seráficas esposas del Senyor fumar-se un puro com un bras de gitano encara que sia, sempre que 's agafi ganas de fumar? y no está be que tingan bons caixons de cigarros y picadura al convent, pera convidar a tots los visitans de la classe de reverencias?

Aplaudeixo, que s' hagi fet públich aquest fet.

Aixís no podran dir a aquellas místicas monjetas que passin lo temps amagant tabaco.

Com s' esta fent en tants altres establiments del seu género.

S' estavan jugant a cartas quatre noyas a Vilanova y Geltrú, en la brançada de la porta de casa d' una d' ellas, quan passant un burro negre de cala Maria del Mar s' adoná que una d' ellas tenia LA TRAMONTANA a las mans.

Malvinatze las beas dels calósters del Expirit Sant Adonarse del heretie periódich 'lo pebró y entrantli una mena de ball de Sant Vito, tot va ser hu.

Cridá, esbalota, escándalitzá, insultá, fins al extrém d' esqueizer las cartas en que jugavan y 'l número de LA TRAMONTANA que llegían.

Pero Deu bondadós, no hi han doctors en varas de freixa per Vilanova que s' encarréguin de fer bonas fregas pera cutar tan esferehit enganya-anímsus.

Jo ja estich vevent que, si no se 'l cura aviat, algun dia pendrá mal per pendres tals... llibertats.

Lo vicari de Cubellas l' altre dia per poch va a trompadas ab un músich dintre la iglesia en certa funció religiosa, per creures haver sentit que algú s' embrotava ab Sia Amó.

Home, netejarlo encara que sia ab la llengua, y esperar la recompensa al cel.

Y aixís evitarián escándols a la terra.

CANTARELLAS

Al matí cuan ix lo sol sento un borriquet que brama, y dihi: ara Carlos VII se posa a fer propaganda.

En la guerra civil díloma hi anavan molts capellans, que a la esquerra hi duyen Cristo y a la dreta lo punyal.

Los sa-cerdots avuy dia ja ni en Cristo tenen fe, puig sols ne fan propaganda a favor del Deu Carlet.

Diuben que 'l Papa Lleó 13, sempre ieu sobre la palla; dels ragals dels seus tanyas ja se 'n pot comprar una marfaga.

Si jo fos papallonieta al cel voldria voler y preguntar a las animas si dormen ab metalas.

Jo.

ENDIVINALLA

Soch una senyora tal, qu' essent del tot reproachable, la gent me trova agradable y de mi sempre se val. L' advocat de mi 's servioix; molta gent en son parla, y fins m' usa 'l capellá quan a la gent concerteix.

CARDOS SALADÉ.

CONVERSA

—Què no ha vist mossen Macari quin auguri ja al diari per curar lo mal de pit? —Ah sí! un vi que diu que venen. —Y curan tots los que 'n beuben? —Sí.

—Y es... —Ja ho ha dit.

J. ABELL.

SOLUCIONS

A LAS CASORIAS DEL HOMBRE PASAD XARADA.—Sil-ve-ja. QUARADA.—Pip. (mano. Para. Anell. GONDOLICH.—Per seragistero 'l jovent.

LA CORRESPONDENCIA AL DIRECTOR

Burdeles.—Tipografía LA ACADEMIA, Ronda de la Universidad, 4